

Helyesbítés az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Kapacitások” egyedi programról szóló, 2006. december 19-i 2006/974/EK tanácsi határozathoz

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 400., 2006. december 30.)

A 2006/974/EK határozat helyesen:

A TANÁCS HATÁROZATA

(2006. december 19.)

az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjának (2007–2013) végrehajtására irányuló „Kapacitások” egyedi programról

(EGT vonatkozású szöveg)

(2006/974/EK)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 166. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A Szerződés 166. cikke (3) bekezdésének megfelelően az Európai Közösség kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramjáról (2007–2013) szóló, 2006. december 18-i 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozatot ⁽³⁾ (a továbbiakban: a keretprogram) olyan egyedi programokon keresztül kell végrehajtani, amelyek részletes szabályokat állapítanak meg a végrehajtásra vonatkozóan, rögzítik időtartamukat, és előírják a szükségesnek ítélt eszközöket.
- (2) A keretprogram négy típusú tevékenység körül szerveződik: transznacionális együttműködés a szakpolitikák által meghatározott témákban („Együttműködés”), a kutatóközösség kezdeményezésén alapuló, kutatók által javasolt kutatások („Ötletek”), a kutatók képzésének és pályafutás-fejlesztésének támogatása („Emberek”) és a kutatási kapacitások támogatása („Kapacitások”). A közvetett cselekvések körében a „Kapacitások” keretei között megvalósítandó tevékenységeket ezen egyedi programmal kell végrehajtani.
- (3) E programra alkalmazni kell a keretprogramnak a vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek részvételére és a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályait (a továbbiakban: részvételi és terjesztési szabályok).

- (4) A keretprogram kiegészíti a tagállamokban végzett tevékenységeket és más, a lisszaboni célkitűzések megvalósítására irányuló átfogó stratégiai törekvéshez szükséges közösségi cselekvéseket, ezen belül különösen a strukturális alapok, a mezőgazdaság, az oktatás, a szakképzés, a kultúra, a versenyképesség és az innováció, az ipar, az egészségügy, a fogyasztóvédelem, a foglalkoztatás, az energiaügy és a környezetvédelem területére vonatkozókat.

- (5) Az e keretprogramban támogatott innovációs és KKV-vonatkozású tevékenységeknek ki kell egészíteniük a versenyképességre és innovációra vonatkozó keretprogram során végzett tevékenységeket, ami hozzájárul a kutatás és az innováció közötti szakadék megszüntetéséhez, és előmozdítja az innováció minden formáját.

- (6) A keretprogram végrehajtása lehetőséget teremt olyan kiegészítő programok megvalósítására, amelyekben csak bizonyos tagállamok vesznek részt, lehetővé teszi a Közösség részvételét több tagállam által indított programokban, valamint közös vállalkozások vagy egyéb struktúrák létrehozását a Szerződés 168., 169. és 171. cikke értelmében.

- (7) Az Európai Befektetési Bank (EBB) kölcsöneihez való hozzájárulás megkönnyítése érdekében az egyedi programnak hozzájárulást kell biztosítania az Európai Beruházási Banknak a „kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus” létrehozásához.

- (8) A Szerződés 170. cikkének megfelelően a Közösség több nemzetközi megállapodást kötött a kutatás területén, és emellett a Közösségnek a nemzetközi kutatóközösségbe való további integrálása érdekében törekedni kell a

⁽¹⁾ 2006. november 30-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL C 185., 2006.8.8., 10. o.

⁽³⁾ HL L 412., 2006.12.30., 1. o.

nemzetközi kutatási együttműködés megerősítésére. Ezért ez az egyedi program nyitott az ehhez szükséges megállapodásokkal rendelkező országok részvételére, és a projektek szintjén, illetve a kölcsönös előnyök alapján nyitott harmadik országok szervezetei és a tudományos együttműködésben érdekelt nemzetközi szervezetek részvétele iránt is.

- (9) Az e program keretében végzett kutatási tevékenységeknek tiszteletben kell tartaniuk az etikai alapelveket, beleértve azokat is, amelyek az Európai Unió alapjogi chartájában jutnak kifejezésre.
- (10) A keretprogram végrehajtásának hozzá kell járulnia a fenntartható fejlődés előmozdításához.
- (11) Az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel ⁽¹⁾, a költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelettel ⁽²⁾, valamint ennek esetleges jövőbeni módosításaival összhangban a keretprogram vonatkozásában biztosítani kell a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást, a lehető leghatékonyabb és leginkább felhasználóbarát végrehajtást, valamint a jogbiztonságot és valamennyi résztvevőnek a programhoz való hozzáférést.
- (12) Megfelelő – az Európai Közösségek pénzügyi érdekeivel arányos – intézkedéseket kell hozni mind a megítélt pénzügyi támogatás hatékonyságának, mind a rendelkezésre bocsátott pénzeszközök eredményes felhasználásának nyomon követésére a szabálytalanságok és a csalás megelőzése érdekében, és meg kell tenni a szükséges lépéseket az eltűnt, alaptalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszaszerzésére az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet ⁽³⁾, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról szóló, 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ értelmében.
- (13) Mivel az e határozat végrehajtásához szükséges intézkedések alapvetően irányítási intézkedések, és azokat a Bizottságra ruházott végrehajtási jogkörök gyakorlására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat ⁽⁶⁾ 4. cikkében

megállapított irányítóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni. Másrészről az emberi embrió és emberi embrionális összejt felhasználásával járó kutatás az e határozat 4. cikkében leírtak szerint különleges etikai kérdéseket vet fel. Ezért az ilyen projektek finanszírozására irányuló intézkedéseket az 1999/468/EK tanácsi határozat 5. cikkében megállapított szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

- (14) A „Kapacitások” egyedi programnak saját költségvetési tételt kell biztosítani az Európai Közösségek általános költségvetésében.
- (15) A program végrehajtása során kellő figyelmet kell fordítani a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének elvére, valamint többek között a program cselekvései keretében finanszírozott projektekben és programokban alkalmazott kutatók munkakörülményeire, felvételi eljárásuk átláthatóságára és pályafutás-fejlesztésükre, amely kérdésekben a Kutatók Európai Chartájáról és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexéről szóló, 2005. március 11-i bizottsági ajánlás – az ajánlás önkéntes jellegét tiszteletben tartva – hivatkozási keretet nyújt,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A kutatás és a technológiafejlesztés területén végzett közösségi tevékenységekre – beleértve a demonstrációs tevékenységeket is – vonatkozó „Kapacitások” egyedi program (a továbbiakban: egyedi program) a 2007. január 1-jétől 2013. december 31-ig terjedő időszakra elfogadásra kerül.

2. cikk

Az egyedi program a „Kapacitások” keretében végzett tevékenységeket támogatja az európai kutatási és innovációs kapacitások alábbi lényeges elemeinek támogatásával:

- a) kutatási infrastruktúrák;
- b) a kis- és középvállalkozások (KKV-k) javára végzett kutatás;
- c) a tudás régiói;
- d) kutatási potenciál;
- e) tudomány a társadalomban;
- f) a kutatási politikák következetes kidolgozásának támogatása;
- g) a nemzetközi együttműködés tevékenységei.

⁽¹⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽²⁾ HL L 357., 2002.12.31., 1. o. A legutóbb az 1248/2006/EK, Euratom rendelettel (HL L 227., 2006.8.19., 3. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ HL L 312., 1995.12.23., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 292., 1996.11.15., 2. o.

⁽⁵⁾ HL L 136., 1999.5.31., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22., 11. o.) módosított határozat.

Az egyedi program végrehajtása lehetőséget teremt olyan kiegészítő programok megvalósítására, amelyekben csak bizonyos tagállamok vesznek részt, lehetővé teszi a Közösség részvételét több tagállam által indított programokban, valamint közös vállalkozások vagy egyéb struktúrák létrehozását a Szerződés 168., 169. és 171. cikke értelmében.

A részletes célkitűzéseket, valamint az e tevékenységekre vonatkozó körvonalakat az I. melléklet tartalmazza.

3. cikk

A keretprogram II. mellékletével összhangban az egyedi program végrehajtásához szükségesnek ítélt összeg 4 097 millió EUR, amelyből kevesebb mint 6 % a Bizottság igazgatási kiadásait fedezi. A fenti összeg tájékoztató jellegű bontását a II. melléklet tartalmazza.

4. cikk

(1) Az egyedi program keretében valamennyi kutatási tevékenységet az etikai alapelveknek megfelelően kell végrehajtani.

(2) E program keretében nem finanszírozhatók a következő kutatási területek:

- humánreprodukció célú klónozásra irányuló kutatási tevékenység,
- az egyéni humán génállomány módosítását célzó kutatási tevékenység, amelynek eredményeképpen ezek a változtatások örökölhetővé válhatnak ⁽¹⁾,
- az emberi embriók kizárólag kutatási célból történő létrehozására és őssejtekhez jutásra irányuló kutatási tevékenység, ideértve a szomatikus sejtek maganyagának átvitelén alapuló eljárást is.

(3) A felnőtt vagy embrionális emberi őssejteken végzett kutatások a tudományos javaslat tartalmának és az érintett tagállam(ok) jogi keretének függvényében finanszírozhatók.

Valamennyi, az emberi embrionális őssejtekkel kapcsolatos kutatás finanszírozására irányuló kérelemnek megfelelően részleteznie kell azokat az engedélyeztetési és ellenőrzési intézkedéseket, amelyeket a tagállamok illetékes hatóságai tesznek meg, valamint részletekkel kell szolgálnia az etikai jóváhagyás(oka)t illetően.

Az emberi embrionális őssejtek kinyerésével kapcsolatban az intézményeket, szervezeteket és kutatókat az érintett tagállam(ok) jogi keretével összhangban álló, szigorú engedélyeztetésnek és ellenőrzésnek kell alávetni.

⁽¹⁾ Az ivarmirigyek rákkezelésére irányuló kutatás finanszírozható.

(4) A fent meghatározott kutatási területeket e program második szakaszában (2010–2013) az elért tudományos fejlődés fényében felül kell vizsgálni.

5. cikk

(1) Az egyedi programot a keretprogram III. mellékletében meghatározott finanszírozási rendszerek igénybevételével hajtják végre.

(2) Az egyedi program III. melléklete meghatározza az Európai Beruházási Banknak a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus létrehozásához nyújtandó támogatás részletes szabályait.

(3) Az egyedi program IV. melléklete meghatároz egy lehetséges kezdeményezést a nemzeti kutatási programok közös végrehajtásához, amelyre egy – a Szerződés 169. cikke alapján elfogadott – külön határozat vonatkozhatna.

(4) Az egyedi programra alkalmazni kell a részvételi és terjesztési szabályokat.

6. cikk

(1) A Bizottság az egyedi program végrehajtására munkaprogramot dolgoz ki, amelyben részletesebben meghatározza a mellékletben megállapított célokat és tevékenységeket, a pályázati kiírások szerinti tevékenységekre alkalmazandó finanszírozási rendszert, valamint a végrehajtás ütemezését.

(2) A munkaprogram figyelembe veszi a tagállamok, a társult országok, valamint az európai és a nemzetközi szervezetek által végzett, kapcsolódó kutatási tevékenységeket, az európai hozzáadott értéket érintő eredményeket, valamint az ipar versenyképességére gyakorolt hatásokat és az egyéb közösségi politikákkal való összefüggést. A munkaprogramot szükség szerint aktualizálni kell.

(3) A finanszírozási rendszerek keretében benyújtott, közvetett cselekvésekre irányuló javaslatok elbírálására és a projektek kiválasztására a részvételi és terjesztési szabályok 15. cikkének (1a) bekezdésében meghatározott kritériumok mérlegelésével kerül sor.

(4) A munkaprogram megjelölhet:

- a) olyan szervezeteket, amelyek tagdíjat kapnak;
- b) konkrét jogalanyok tevékenységének támogatására irányuló cselekvéseket.

7. cikk

(1) Az egyedi program végrehajtásáért a Bizottság felel.

(2) A következő intézkedések elfogadására a 8. cikk (2) bekezdésében megállapított irányítóbizottsági eljárást kell alkalmazni:

- a) a 6. cikkben említett munkaprogram, beleértve a felhasználandó finanszírozási rendszereket, a pályázati felhívások tartalmát, valamint az alkalmazandó értékelési és kiválasztási kritériumokat;
- b) a II. mellékletben meghatározott tájékoztató jellegű bontás bármely kiigazításának elfogadása;
- c) a 2. cikk a)–g) pontjában említett tevékenységek finanszírozásának jóváhagyása, amennyiben az e program alapján nyújtott közösségi hozzájárulás becsült összege legalább 0,6 millió EUR;
- d) a keretprogram 7. cikkének (2) és (3) bekezdésében előírt értékelések szempontjainak kidolgozása.

(3) Az emberi embrió és emberi embrionális őssejt felhasználásával járó tevékenységek finanszírozásának jóváhagyására a 8. cikk (3) bekezdésében megállapított szabályozási bizottsági eljárást kell alkalmazni.

8. cikk

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 4. és 7. cikkét kell alkalmazni.

Az 1999/468/EK határozat 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározott időtartam két hónap.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott időtartam két hónap.

(4) A Bizottság rendszeresen tájékoztatja a bizottságot az egyedi program végrehajtásának előrehaladásáról, és az V. mellékletben meghatározottak szerint időben tájékoztatást ad a program keretében javasolt vagy finanszírozott valamennyi KTF-tevékenységről.

(5) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

9. cikk

A Bizottság gondoskodik a keretprogram 7. cikkében előírt független ellenőrzésről, értékelésről és felülvizsgálatról, amelyeket az egyedi program alá tartozó területeken végrehajtott tevékenységek tekintetében kell elvégezni.

10. cikk

Ez a határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

11. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2006. december 19-én.

a Tanács részéről

az elnök

J. KORKEAOJA

I. MELLÉKLET

TUDOMÁNYOS ÉS TECHNOLÓGIAI CÉLKITŰZÉSEK, A TÉMÁK ÉS A TEVÉKENYSÉGEK KÖRVERNÁLAI

BEVEZETÉS

Az egyedi program fokozza a kutatási és innovációs kapacitásokat egész Európában, továbbá biztosítja azok optimális használatát. Ez a cél a következők segítségével érhető el:

- a kutatási infrastruktúrák használatának és fejlesztésének optimalizálása,
- a KKV-k innovációs kapacitásainak és a kutatásból származó előnyök kihasználásával összefüggő képességeinek erősítése,
- a kutatásorientált regionális csoportosulások fejlődésének támogatása,
- az EU konvergencia- és legkülső régiókban meglévő kutatási potenciál felszabadítása,
- a tudomány és a társadalom között szorosabb kapcsolat kialakítása a tudománynak és a technológiának az európai társadalomba való harmonikus integrációja érdekében,
- a kutatási politikák következetes kidolgozásának támogatása, és
- a nemzetközi együttműködést támogató cselekvések és intézkedések.

Kellőképpen figyelembe veszik a fenntartható fejlődés és a nemek közötti egyenlőség elvét. Az egyedi program szerinti tevékenységek részét képezi továbbá az adott esetnek megfelelően az elvégzendő kutatás és annak lehetséges alkalmazásai etikai, társadalmi, jogi és tágabb kulturális szempontjainak, valamint a tudományos és a technológiai fejlődés és kihatások társadalmi-gazdasági hatásainak figyelembevétele.

Az egyedi program keretében a nem közösségi programok összehangolására irányuló cselekvések az ERA-NET rendszer felhasználásával és a közösen végrehajtott nemzeti kutatási programokban való közösségi részvétellel (a Szerződés 169. cikke) valósíthatók meg, az „Együttműködés” egyedi programban leírtaknak megfelelően.

A többi közösségi politikával és programmal – például a Közösség regionális és kohéziós politikájával, a strukturális alapokkal, a versenyképességi és innovációs programmal és a vonatkozó oktatási és szakképzési programokkal – a szinergia megvalósítására és a kiegészítő jelleg elérésére kell törekedni ⁽¹⁾.

Etikai szempontok

Az egyedi program és az abból eredő kutatási tevékenységek végrehajtása során tiszteletben kell tartani az etikai alapelveket. Idetartoznak többek között az Európai Unió alapjogi chartájában foglalt elvek, beleértve a következőket: az emberi méltóság és az emberi élet védelme, a személyes adatok és a magánélet védelme, továbbá a közösségi jognak és a vonatkozó nemzetközi egyezmények, útmutatások és magatartási kódexek legújabb változatának megfelelően az állatok és a környezet védelme, például a Helsinki Nyilatkozat, az Európa Tanács 1997. április 4-én, Oviedóban aláírt, az emberi jogokról és a biogéneztársadalomról szóló egyezménye és kiegészítő jegyzőkönyvei, a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény, az UNESCO által elfogadott, az emberi génállományról és az emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozat, a biológiai és mérgező fegyverekről szóló ENSZ-egyezmény (BTWC), az élelmiszer- és mezőgazdasági felhasználású növényi genetikai erőforrásokról szóló nemzetközi szerződés, valamint az Egészségügyi Világszervezet (WHO) vonatkozó határozatai alapján.

Figyelembe kell venni továbbá a biotechnológia etikai vonatkozásaival foglalkozó európai tanácsadó csoport véleményeit (1991–1997) és a tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport véleményeit (1998-tól).

A szubszidiaritás elvének megfelelően és az Európában fellelhető megközelítések sokféleségére figyelemmel a kutatási projektek résztvevői kötelesek betartani azon országok hatályos jogszabályait, előírásait és etikai szabályait, amelyekben a kutatást végzik. A nemzeti rendelkezéseket minden esetben alkalmazni kell, és a valamely tagállamban vagy más országban tiltott kutatás az adott tagállamban vagy országban történő elvégzés esetén közösségi forrásból nem támogatható.

⁽¹⁾ A program végrehajtásának elősegítése céljából a Bizottság a programbizottság menetrendben meghatározott minden ülésakor, a megállapított iránymutatásokkal összhangban, tagállamonként egy képviselő, valamint – olyan napirendi pontok esetében, amelyeknél valamely tagállam szakértőt kíván igénybe venni – tagállamonként egy szakértő/tanácsadó költségeit megtéríti.

A kutatási projekteket végrehajtó személyek – adott esetben – a KTF-tevékenységek megkezdése előtt kötelesek megszerezni az illetékes nemzeti vagy helyi etikai bizottságok jóváhagyását. A Bizottság rendszeresen etikai szempontú felülvizsgálatnak veti alá az etikailag érzékeny kérdésekre irányuló vagy az etikai vonatkozásokkal nem kielégítő módon foglalkozó pályázatokat. Egyedi esetekben etikai felülvizsgálat a projekt végrehajtása idején is végezhető.

Nem támogathatók a valamennyi tagállamban tiltott kutatási tevékenységek.

A Szerződéshez csatolt, az állatok védelméről és kíméletéről szóló jegyzőkönyv előírja, hogy a Közösségnek teljes mértékben figyelembe kell vennie az állatok kíméletére vonatkozó követelményeket a közösségi politikák – beleértve a kutatást – kialakítása és végrehajtása során. A kísérleti és egyéb tudományos célokra felhasznált állatok védelmére vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1986. november 24-i 86/609/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ megköveteli, hogy a kísérleteket úgy tervezzék meg, hogy ezek során a kísérleti állatok ne szenvedjenek nélkülözést, és hogy e kísérletek ne okozzanak szükségtelen fájdalmat és szenvedést, minél kevesebb állat használatát igényeljék, az ideglettani szempontból legkevésbé érzékeny állatokat vegyék igénybe és a lehető legkevesebb fájdalmat, szenvedést, nélkülözést vagy maradandó károsodást okozzák. Az állatok genetikai örökségének megváltoztatása és az állatok klónozása csak etikailag indokolt célok érdekében és az állatok jólétét, valamint a biológiai sokféleség alapelveinek figyelembevételét biztosító körülmények között jöhet szóba.

A program végrehajtása során az esetleges fejlemények figyelembevétele érdekében a Bizottság rendszeresen figyelemmel kíséri a tudományos előrehaladást, valamint a nemzeti és nemzetközi rendelkezéseket.

A tudományos és a technológiai fejlődéshez kapcsolódó etikai kutatást e program „Tudomány a társadalomban” része keretében fognak végezni.

1. KUTATÁSI INFRASTRUKTÚRÁK

Célkitűzés

Az Európában létező legjobb kutatási infrastruktúrák használatának és fejlesztésének optimalizálása, valamint a tudomány és a technológia minden területén olyan páneurópai jelentőségű új kutatási infrastruktúrák létrehozásának elősegítése, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az európai kutatóközösség a kutatás előrehaladásának élvonalában maradjon, és hozzá tudjon járulni az ipari tudásbázis és technológiai know-how megerősítéséhez.

Megközelítés

Ahhoz, hogy Európa a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdaságává váljon, a tudományos és technológiai vezető szerep megszerzése szempontjából rendkívüli jelentőségűek a modern és hatékony kutatási infrastruktúrák. A kutatási infrastruktúrák kulcsszerepet játszanak a tudás és a technológia létrehozásában, valamint terjesztésében, alkalmazásában és kiaknázásában, így erősítve az innovációt és hozzájárulva az Európai Kutatási Térség kialakításához. A kutatási infrastruktúrákhoz való hozzáférés egyre inkább nélkülözhetetlenné válik a tudomány és a technológia minden területén és az igazolt tényeken alapuló politikai döntéshozatal szempontjából. Számos kutatási infrastruktúra alakult át nagy, szinte kizárólag egy specifikus tudományág szolgálatába állított létesítményből egy, a tudományos közösségek széles köre számára szolgáltatást nyújtó létesítménnyé. Az információs és kommunikációs technológiák hatására az infrastruktúra eddigi fogalma egyre szélesebb területekre terjed ki, és egyre inkább magában foglalja az óriási kumulatív értékkel bíró, több különböző tudományágban a tudás tárházaként működő megosztott hardver-, szoftver- és tartalomrendszereket.

A javasolt cselekvés különösen hozzájárul a tudás kifejlesztéséhez, kiaknázásához és megőrzéséhez a kutatási infrastruktúráknak mind az alulról felfelé irányuló, kiválóság alapú megközelítéssel, mind pedig a célzott megközelítéssel alapuló támogatás nyújtásával. Az információ- és kommunikáció alapú e-infrastruktúrák és virtuális infrastruktúrák stratégiai fejlesztése is jelentősen hozzájárulhat a tudományos munka módszereinek megváltoztatásához. A tagállamok továbbra is központi szerepet töltenek be az infrastruktúrák kialakítása és finanszírozása terén.

A „kutatási infrastruktúrák” kifejezés a kutatási és technológiafejlesztési közösségi keretprogram kontextusában olyan létesítményekre, erőforrásokra vagy szolgáltatásokra utal, amelyekre – a tudomány és a technológia valamennyi területének figyelembevételével – a kutatóközösségnek szüksége van a kutatás végzéséhez. Ez a meghatározás – a kapcsolódó emberi erőforrásokat is beleértve – kiterjed a következőkre:

- kutatási célokra használt főbb berendezések vagy eszközök,
- a tudományos kutatásban használt tudásalapú erőforrások, például gyűjtemények, archívumok, strukturált információk vagy az adatkezeléshez kapcsolódó rendszerek,

⁽¹⁾ HL L 358., 1986.12.18., 1. o. A 2003/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 230., 2003.9.16., 32. o.) módosított irányelv.

- az információs és kommunikációs technológiákon alapuló elősegítő infrastruktúrák, például a számítóhálózatok (Grid), a számítási infrastruktúrák, a szoftverek és a kommunikáció,
- a tudományos kutatás során használt bármilyen más egyedi természetű dolog.

A támogatás csak azoknak a kutatási infrastruktúráknak vagy kutatási infrastruktúrahálózatoknak nyújtható, amelyek a teljesítmény vagy a hozzáférés szempontjából egyértelműen az európai (egyetemi, közfinanszírozású és ipari) kutatóközösség érdekeit szolgálják. A kutatási infrastruktúráknak jelentősen hozzá kell járulniuk az európai kutatási kapacitások fejlesztéséhez.

Az „Együttműködés” egyedi programban szereplő tematikus kutatási infrastruktúrák vonatkozásában az általános koordinációt ez a program biztosítja.

Tevékenységek

A tevékenységek a következő irányvonalak mentén megvalósított cselekvésekre terjednek ki:

- a meglévő kutatási infrastruktúra használatának optimalizálása és teljesítményük fokozása,
- az új, páneurópai érdekű kutatási infrastruktúra kifejlesztésének előmozdítása (vagy a meglévők jelentős fejlesztése) elsősorban a Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégiai Fóruma (ESFRI) által végzett munkára építve,
- támogatási intézkedések, beleértve az újonnan felmerülő igények támogatását is.

1.1. Meglévő kutatási infrastruktúrák

A kutatási infrastruktúrával kapcsolatos cselekvések célja az európai kapacitások és az egyes kutatási infrastruktúrák teljesítményének erősítése, valamint a felhasználói közösségek részvételének fokozása a kutatási infrastruktúrák által nyújtott lehetőségek kihasználásában, továbbá a felhasználó közösségek elkötelezettségének növelése a legmagasabb szintű kutatásba való befektetés mellett. A tevékenységek a kapacitások és az erőfeszítések „integrációján” keresztül az európai kutatási infrastruktúrák optimalizálásához nyújtott támogatásból állnak, amivel segítik a tudomány és a technológia minden területén a létesítmények, az erőforrások és a szolgáltatások leghatékonyabb használatát és a meglévő infrastruktúrákhoz való „transznacionális hozzáférés” előmozdítását.

1.1.1. Integrációs tevékenységek

A világszínvonalú kutatási infrastruktúrákhoz óriási és hosszú távú (emberi és pénzügyi) erőforrás- befektetésekre van szükség. A kutatási infrastruktúrákat a lehető legnagyobb tudományos közösségnek és európai nagyságrendű felhasználó iparágaknak kell használniuk és kiaknázniuk. Emellett a kutatási infrastruktúra kapacitásai és közösségi szintű teljesítménye javításának és megerősítésének előmozdítására és fejlesztésére az újonnan felmerülő és a növekvő tudományos szükségletek megfelelő megválaszolása érdekében folyamatosan szükség van. Ezt a legjobban használatuk és kidolgozásuk – beleértve a fejlesztéseket is – koordinált módon történő ösztönzésével lehet megvalósítani.

A Községnek az integrációs tevékenységek előmozdításával kell hozzájárulnia e cél megvalósításához. Az integrációs tevékenységek – azzal, hogy támogatják az infrastruktúrához kapcsolódó szolgáltatások nyújtását az európai, és adott esetben a nemzetközi kutatóközösségnek – biztosítják, hogy az európai kutatók, beleértve az ipari vállalatok, azon belül is a KKV-k, valamint a peremterületek és a legkülső régiók kutatóit is, kutatásaik során hozzáférhessenek a legjobb kutatási infrastruktúrákhoz. Az integrációs tevékenységeknek a kutatási infrastruktúrák működésének jobb, európai szintű strukturálását, valamint a kutatási infrastruktúrák kapacitás és teljesítmény szempontjából történő közös fejlesztésének előmozdítását is célul kell kitűzniük.

A meglévő kutatási infrastruktúrák vonatkozásában az integrációs tevékenységeket a következőkkel kell végrehajtani:

- „alulról felfelé irányuló pályázati felhívások” az infrastruktúra működtetői közötti kölcsönös koordináció és forrásegyesítés megkönnyítése érdekében, és azzal a céllal, hogy együttműködési kultúra alakuljon ki közöttük. Az ilyen tevékenységeknek a kutatási infrastruktúrák működésének és a potenciális felhasználók általi hozzáférés módjának jobb, európai szintű strukturálását, a kutatási infrastruktúrák kapacitás és teljesítmény szempontjából történő közös fejlesztésének előmozdítását, valamint azok következetes és több tudományágat felölelő használatát is célul kell kitűzniük,

- „célzott pályázati felhívások” abban az esetben, ha az összpontosított cselekvés hosszú távon egyértelműen pozitív módon járul hozzá a potenciálisan nagy jelentőségű kutatási infrastruktúrák támogatásához, és felgyorsítja azok közösségi szintű megjelenését. Végrehajtásuk a tematikus területeken folytatott tevékenységekkel szoros összefüggésben történik annak biztosítása érdekében, hogy az európai szinten a közösségi keretben megvalósított minden cselekvés igazodjon a kutatási infrastruktúrák igényeihez az egyes területeken belül. Már most is meg lehet jelölni azokat a területeket⁽¹⁾, amelyeken a meglévő európai infrastruktúrákat jobban kell használni és meg kell erősíteni annak érdekében, hogy ki lehessen elégíteni az egyetemi, a közfinanszírozású és az ipari kutatásban érintettek, valamint a szélesebb értelemben vett társadalom hosszú távú stratégiai szükségleteit például az élettudományok és alkalmazásai, az információs és kommunikációs technológiák, az ipari kutatás fejlesztése – beleértve a metrológiát –, a fenntartható fejlődés támogatása és különösen a környezetvédelem területén, valamint a társadalom- és a humán tudományok területén.

1.1.2. IKT-alapú e-infrastruktúrák

Az elektronikus infrastruktúrák kiépítése révén olyan, összetett folyamatokon alapuló alapvető szolgáltatás jön létre a kutatóközösségek számára, amelyet arra terveztek, hogy a megosztott IKT-alapú erőforrásokban rejlő lehetőségek (számítási képességek, összekapcsoltság, felszereltség) eljussanak a virtuális közösségekhez. Ezen a területen egy európai megközelítés és a kapcsolódó európai tevékenységek megerősítése jelentősen hozzájárulhat az európai kutatási potenciál fellendítéséhez és kiaknázásához, megszilárdítva így az e-infrastruktúrákat, mint az Európai Kutatási Térség sarokkövét, a tudományágakon átívelő innováció „előfutárát” és a tudományos munka menete megváltoztatásának mozgatórugóját. Az e-infrastruktúrák hozzájárulhatnak továbbá a peremterületek és a legkülső régiók kutatócsoportjainak integrálásához.

A célzott pályázati felhívásokon alapuló, az e-infrastruktúra érdekében javasolt tevékenységek célja a nagy kapacitású és nagy teljesítményű kommunikációra (GÉANT) és számítóhálózatként (Grid) történő működésre képes infrastruktúrák további kidolgozásának és fejlesztésének, valamint a legmagasabb szintű európai számítási képességeknek az előmozdítása annak hangsúlyozása mellett, hogy támogatni kell a világszínvonalú, nagy teljesítményű megosztott számítási, adattárolási és fejlett megjelenítési kapacitás megerősítését. A tevékenységek célja továbbá adott esetben – a GÉANT és a számítóhálózati (Grid) infrastruktúrák eredményeire, valamint az interoperabilitás nyílt szabványaira építve – az e-infrastruktúrák felhasználói közösségek általi elfogadásának előmozdítása, globális relevanciájuk fokozása és a beljük vetett bizalom növelése.

A tudományos közösség és a tudósok eljövendő generációi számára nagy jelentőségű adattárházak létrehozása érdekében európai szinten koordinált módon kell támogatni a digitális könyvtárakat, az archívumokat, az adattárolást, az adatmegőrzést és a szükséges erőforrás-egyesítést. Foglalkozni kell továbbá az e-infrastruktúrák adatrétegével kapcsolatban a fokozott bizalom kérdésének egyes vonatkozásaival is. A javasolt tevékenységek célja továbbá az új igények és megoldások előrejelzése és integrálása a nagy léptékű tesztesélyi környezetek létrejöttének megkönnyítése érdekében, amelyek célja az új felfutó technológiákkal való kísérletezés és az új felhasználói igények kielégítése, beleértve az e-tanulást is. Az e-infrastruktúra vitacsoport (eIRG) stratégiai ajánlások készítésével rendszeres segítséget nyújt.

1.2. Új kutatási infrastruktúrák

Az egyedi program segíti az új kutatási infrastruktúrák létrejöttét (beleértve a meglévők jelentős fejlesztését is), és ennek során főként az előkészítő szakaszokra és az „egyedi”, az érintett tudományágak európai fejlődése szempontjából döntő fontosságú páneurópai hatású infrastruktúrákra összpontosít.

1.2.1. Tervezési tanulmányok az új kutatási infrastruktúrákhoz

Új kutatási infrastruktúrák létrehozásának ösztönzése alulról felfelé irányuló pályázati felhívásokon keresztül, az új infrastruktúrákhoz kapcsolódó „felderítési díjak” és megvalósíthatósági tanulmányok finanszírozásával.

1.2.2. Új infrastruktúrák kiépítésének támogatása

Új kutatási infrastruktúrák létrehozásának ösztönzése a „változó geometria” elvével összhangban, elsősorban az ESFRI által az új kutatási infrastruktúrák európai útitervének kidolgozása érdekében végzett munkára építve. A munkaprogram a lehetséges közösségi támogatás tekintetében elsőbbséget élvező projekteket fog meghatározni.

Az új infrastruktúrák építésével kapcsolatos tevékenységeket kétlépcsős megközelítés szerint kell végrehajtani, a keretprogramban megállapított kritériumok alapján.

⁽¹⁾ Ezeket az ESFRI is megjelölte.

— 1. lépcső: Az előkészítő szakasz támogatása

Az első lépcsőben a munkaprogramban meghatározott kiemelt fontosságú projektekre korlátozott pályázati felhívásokat kell közzétenni. Az előkészítő szakasz magában foglalja az előirányzott kutatási infrastruktúra részletes építési tervének, a jogi felépítésnek, az irányításnak és a többéves tervezésnek az elkészítését és az érintettek közötti végső megállapodás megkötését. Az előkészítő szakasz során a Bizottság „segítőként” fog fellépni különösen a kiépítési szakasz pénzügyi tervezési mechanizmusainak kidolgozását segítve.

— 2. lépcső: A kiépítési szakasz támogatása

A második lépcsőben az elért technikai, jogi, adminisztratív és pénzügyi megállapodásokra építve, valamint különösen a nemzeti és közösségi eszközök (például a strukturális alapok vagy az Európai Beruházási Bank) közötti kiegészítő jelleg felhasználásával, továbbá adott esetben a konvergenciaregiók és a legkülső régiók tudományos kiválósági lehetőségeinek figyelembevételével, a magánszektor pénzügyi intézményeinek lehetőség szerinti bevonása mellett meg kell valósítani a kiépítési terveket. A kiépítési szakaszban a keretprogramból pénzügyi támogatás nyújtható azoknak a kiemelt fontosságú projekteknek, amelyek esetében a támogatás rendkívül szükségesnek bizonyul. Ezekben az esetekben a döntéshozatal egy, a szükséges támogatás jellegétől és mértékétől függő mechanizmuson keresztül történik (pl. közvetlen támogatás; európai beruházási banki kölcsönök, amelyekhez a hozzájutást a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus segíti elő [III. melléklet]; 171. cikk).

1.3. Támogatási intézkedések, beleértve az újonnan felmerülő igények támogatását

E tevékenység sikere szempontjából kulcsfontosságú a kutatási infrastruktúrára vonatkozó európai politika megalkotásának és elfogadásának az Unión belüli szoros koordinációja. Ennek megfelelően az egész program során a koordinációt támogató intézkedéseket kell végrehajtani, beleértve a nemzetközi együttműködés kiépítéséhez nyújtott támogatást.

E tevékenységeket elsősorban időszakos pályázati felhívások nyomán valósítják meg. A tevékenységek célja különösen a nemzeti programok ERA-NET cselekvéseken keresztül történő összehangolásának ösztönzése, a felmerülő igények elemzésének támogatása, az ESFRI és az eIRG munkájának támogatása, a program hatékony végrehajtása (pl. konferenciák, szakértői szerződések, hatástanulmányok stb. támogatása), valamint az egyedi program alapján végrehajtott tevékenységek nemzetközi dimenziójának támogatása. A nemzetközi együttműködés vonatkozásában a Kapacitások program ezen része alapján végrehajtott tevékenységek lehetővé teszik továbbá az egyes harmadik országok szükségleteinek felmérését és azoknak a kölcsönös érdekeknek az azonosítását, amelyekre specifikus együttműködési cselekvések alapozhatók, a célzott pályázati felhívások alapján pedig lehetővé válik a harmadik országokban lévő kulcsfontosságú kutatási infrastruktúrák és az Európai Kutatási Térség kutatási infrastruktúrái közötti kétirányú kapcsolatok kiépítése.

2. A KKV-K JAVÁRA VÉGZETT KUTATÁS

Célkitűzések

Az európai KKV-k innovációs kapacitásának és az új technológiákon alapuló termékek és piacok fejlesztéséhez való hozzájárulásának megerősítése, segítve azokat a kutatás kiszervezésében, kutatási tevékenységeik gyarapításában, hálózataik kiterjesztésében, a kutatási eredmények jobb kihasználásában, a technológiai know-how megszerzésében, valamint a kutatás és az innováció közötti szakadék áthidalásában.

Megközelítés

A KKV-k az európai ipar fontos elemét jelentik. Az innovációs rendszerben és a tudás új termékekké, eljárásokká és szolgáltatásokká való átalakításának láncolatában kulcsfontosságú szerepet kell betölteniük. A belső piacon és világviszonylatban tapasztalható növekvő versennyel szemben az európai kis- és középvállalkozásoknak fokozniuk kell a tudás és a kutatás intenzitását, valamint a kutatás eredményeinek kiaknázását, földrajzi értelemben ki kell szélesíteniük üzleti tevékenységeiket és nemzetközivé kell tenniük tudáshálózataikat. A legtöbb tagállam KKV-kre vonatkozóan kidolgozott cselekvései gyakran nem ösztönzik és nem támogatják a transznacionális kutatási együttműködést és a technológiaátadást. A nemzeti vagy regionális szintű cselekvések hatásának kiegészítéséhez és javításához uniós szintű cselekvések szükségesek.

Egyedi cselekvéseket kell végrehajtani az olyan KKV-k vagy a KKV-k olyan szövetségei támogatására, amelyeknek szükségük van a kutatás kiszervezésére: ezek főként az alacsony és közepes technologiaigényű KKV-k, amelyek kevés, vagy semmilyen kutatási kapacitással nem rendelkeznek. A kutatásintenzív KKV-k kutatási szolgáltatásokat nyújtó szereplőként vehetnek részt, vagy alapvető kutatási kapacitásuk kiegészítése érdekében kiszervezhetik a kutatást. A cselekvéseket a tudomány és a technológia minden területén, alulról felfelé irányuló megközelítéssel kell végrehajtani. A cselekvések a kutatási eredmények kiaknázásának megkönnyítése érdekében tartalmazzák a demonstrációs és más tevékenységeknek nyújtott támogatást, és

biztosítják a kiegészítő jelleget a versenyképességi és innovációs programmal. A projektjavaslatok értékelése során megfelelő mértékben figyelembe kell venni a KKV-k szempontjából várható gazdasági hatást. A pénzügyi eszközök odaítélése két rendszeren keresztül történik: KKV-k számára végzett kutatás és KKV-szövetségek számára végzett kutatás.

Az első rendszer főként az alacsony és közepes technológiaigényű KKV-kre irányul, amelyek kevés, vagy semmilyen kutatási kapacitással nem rendelkeznek, valamint azokat a kutatásintenzív KKV-ket is, amelyeknek alapvető kutatási kapacitásuk kiegészítése érdekében ki kell szervezniük a kutatást. A második rendszer a KKV-szövetségeket célozza meg, amelyek általában a legjobb helyzetben vannak a tagjaik közös technikai problémáinak ismeretéhez vagy azonosításához, a nevükben való eljáráshoz és az eredmények hatékony terjesztésének vagy átvételének előmozdításához.

A „KKV-k javára végzett kutatás” elnevezésű cselekvés keretében végzett koordináló és támogató cselekvések magukban foglalják a KKV-kra irányuló nemzeti/regionális programok összehangolását, a legjobb gyakorlatok támogatását, az eredmények terjesztését és kiaknázását, a KKV-knak a hetedik keretprogramban való részvétele fokozását és a hatások értékelését.

A cselekvések a vonatkozó nemzeti kutatási programokra is építhetnek, amelyek kiegészítik az alábbi kutatási tevékenységeket ⁽¹⁾.

E specifikus cselekvések mellett folyamatosan ösztönözni és segíteni kell a KKV-k részvételét a keretprogram valamennyi cselekvésében. A KKV-k kutatási igényeit és potenciálját megfelelő módon figyelembe veszik az „Együttműködés” program tematikus területei tartalmának kidolgozásában, amelyet a terület és a téma függvényében különböző méretű és kiterjedésű projekteken keresztül kell végrehajtani.

A közösségi kutatási és technológiafejlesztési keretprogram végrehajtása során a KKV-knek a közösségi kutatási és technológiafejlesztési keretprogramban való részvétele bátorítása és segítése érdekében biztosítani kell a kiegészítő jelleget és a szinergiát a versenyképességi és innovációs keretprogram cselekvéseivel.

Tevékenységek

A következő két KKV-specifikus rendszert kell végrehajtani:

A KKV-k számára végzett kutatás

E rendszer az innovatív KKV-k kis csoportjait támogatja a közös vagy egymást kiegészítő technológiai problémák megoldása érdekében. A viszonylag rövid ideig tartó projektek esetében az olyan KKV-k innovációs igényeire kell koncentrálni, amelyek kiszervezik a kutatást a KTF-szereplőknek, és a projekteknél az érintett KKV-k számára egyértelmű felhasználási potenciállal kell rendelkezniük.

A KKV-szövetségek számára végzett kutatás

E rendszer a KKV-szövetségeket támogatja az értéklánc adott ipari ágazatában vagy szegmensében működő több KKV számára közös problémák műszaki megoldásának kifejlesztése érdekében a szükséges kutatás elvégzésén keresztül, például az egészségügy, a biztonság és a környezetvédelem területén az európai szabványok kidolgozása vagy az azokhoz való igazodás, illetve a szabályokban meghatározott követelmények betartása. A több évig tartó projekteket az olyan KKV-szövetségeknek kell irányítani, amelyek tagjaik érdekében kiszervezik a kutatást a KTF-szereplőknek, és a projektben több egyéni KKV-nek is részt kell vennie.

A rendszerek közös jellemzői

- Más vállalkozások vagy végfelhasználók is részt vehetnek a rendszerekben, amennyiben ez a KKV-k vagy a KKV-szövetségek érdekében áll.
- A kutatás mellett a projekteknél a kutatási eredmények átvételét és gyakorlati kiaknázását ösztönző tevékenységeket is kell tartalmazniuk, mint például tesztelés, demonstráció, képzés, technológiaátadás, tudásmenedzsment és szellemi tulajdonjogok védelme. A KKV-szövetségek számára végzett kutatás esetében a projekteknél olyan tevékenységeket is tartalmazniuk kell, amelyek a KKV-szövetségek tagjai körében vagy szükség esetén szélesebb körben biztosítják a kutatási eredmények hatékony terjesztését.
- A két rendszer esetében különleges szabályokat kell alkalmazni a tulajdonjog és a hozzáférési jogok vonatkozásában.

⁽¹⁾ Ez magában foglalhatja az Eureka-ra épülő, a kutatást végző KKV-ra irányuló programok lehetséges közös végrehajtását.

A tevékenységek egyértelműen a kutatási projektek támogatására összpontosítanak. Ezenfelül a KKV-k vagy KKV-szövetségek számára „a KKV-k javára végzett kutatás” keretében megvalósítandó cselekvésekre vonatkozó javaslatok előkészítéséhez pénzügyi eszközöket biztosító nemzeti rendszerek is támogatásban részesülnek, az új nemzeti rendszerek létrehozásának vagy a létező rendszerek kiterjesztésének ösztönzése céljával.

3. A TUDÁS RÉGIÓI

Célkitűzések

Az európai régiók kutatási potenciáljának erősítése Európa-szerte, különösen a regionális hatóságokat, egyetemeket, kutatóközpontokat, vállalkozásokat és regionális hatóságokat tömörítő „kutatásorientált regionális csoportosulások” ösztönzése és fejlődésének támogatása révén.

Megközelítés

A régiókat az EU kutatási és fejlesztési törekvéseinek egyre fontosabb szereplőiként ismerik el. Ugyanakkor a gyakorlat is azt mutatja, hogy a K+F befektetések javítják a régiók vonzerejét és növelik a helyi vállalkozások versenyképességét. A K+F-intenzív regionális csoportosulások az ilyen befektetési tevékenység ösztönzésében az egyik legjobb hatást fejtik ki, aminek eredménye a helyi versenyelőnyben megmutatkozó közvetlen nyereség, valamint a növekedésre és a munkahelyteremtésre gyakorolt kedvező hatás. „A tudás régiói” elnevezésű 2003-as kísérleti cselekvés⁽¹⁾ megerősítette az ilyen regionális csoportosulások (klaszterek) jelentőségét, továbbá fejlődésük támogatásának és ösztönzésének fontosságát.

Ez a cselekvés lehetővé teszi az európai régiók számára a KTF-be való befektetési kapacitásaik megerősítését amellett, hogy a régiók a legnagyobb mértékűre növelik az érintettek európai kutatási projektekben való sikeres részvételének lehetőségét és elősegítik a klaszterek kialakítását, ezzel is előmozdítva az európai régiófejlesztést. A fellépések megkönnyítik a regionális klaszterek létrehozását, amelyek hozzájárulnak az Európai Kutatási Térség fejlődéséhez. Törekedni kell emellett a strukturális alapoknak a K+F-befektetésekre és tevékenységekre való fokozott és koncentráltabb felhasználására is a regionális és a kutatási politikák közötti szinergia javításával, elsősorban olyan regionális kutatási stratégiák kidolgozásán keresztül, amelyeket a regionális hatóságok belefoglalhatnak gazdasági fejlesztési stratégiájukba.

Külön figyelmet kell fordítani a különböző tagállamok szomszédos régiói közötti együttműködésre.

A „tudás régiói” a K+F-orientált regionális csoportosulások fejlesztésére irányuló optimális politikák és stratégiák meghatározásának és végrehajtásának támogatását tűzi ki célul. Ez különösen a regionális kutatási menetrendek helytállóságát és hatékonyságát javítja a kölcsönös tanuláson keresztül; javítja és erősíti az együttműködést a klaszterek között, és hozzájárul a meglévő K+F-orientált klaszterek fenntartható fejlődésének erősítéséhez, valamint melegágyául szolgál az új csoportosulások létrejöttének, különösen a feltörekvő tudásrégiókban. Különösen a kereslet által irányított és problémaorientált, specifikus technológiai területekre vagy ágazatokra irányuló projekteket kell támogatni⁽²⁾.

A cselekvés minden régióra – a konvergenciaregiókra⁽³⁾ is – kiterjed.

Tevékenységek

A projektek általában a regionális hatóságok, a regionális fejlesztési ügynökségek, az egyetemek, a kutatóközpontok és az ipar, valamint adott esetben a technológiaátadási, pénzügyi vagy civil társadalmi szervezetek bevonásával valósulnak meg. A tudás régiói keretébe tartozó projektek a következő tevékenységekre terjednek ki:

- A regionális vagy határokon átnyúló klaszterek *kutatási menetrendjeinek elemzése, fejlesztése és végrehajtása*, valamint a klaszterek közötti együttműködés. Ezek magukban foglalják a K+F-kapacitásra és prioritásokra vonatkozó elemzést és végrehajtási tervet. A projektek előrejelzést, összehasonlító értékelést vagy más olyan módszereket alkalmaznak majd, amelyek demonstrálják a várt hasznot, például az érintett regionális csoportosulások közötti megerősödött kapcsolatokat, az európai kutatási politikákban való optimális részvételt vagy a regionális fejlődésre gyakorolt nagyobb hatást. Szolgálhatják továbbá a kísérleti cselekvésekre való felkészülést is. Ezek a tevékenységek különösen a közösségi regionális alapok és egyéb közösségi vagy nemzeti alapok közötti nagyobb kiegészítő jelleg ösztönzésére törekuszenek.

⁽¹⁾ „A tudás régiói” elnevezésű kísérleti cselekvés az Európai Parlament kezdeményezésére bekerült a 2003-as közösségi költségvetésbe. Ezt egy másik pályázati felhívás követte a hatodik közösségi KTF-keretprogram (2004) alapján a „Szakpolitikák következetes fejlesztése” program keretén belül.

⁽²⁾ Ez nem zárja ki – ahol szükséges – a különböző technológiai területek kombinálását.

⁽³⁾ A konvergenciaregiók az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendelet (HL L 210., 2006.7.31., 25. o. Helyesbítve: HL L 239., 2006.9.1., 248. o.) 5. cikkében meghatározott régiók. Ebbe beletartoznak a „konvergencia” célkitűzés címén támogatható régiók, a Kohéziós Alapból történő finanszírozásra jogosult régiók és a legkülső régiók.

- A különösen fejlett régiók által a kevésbé fejlett kutatási profillal rendelkező régióknak nyújtott „szakmai tanácsadás” a K +F-re irányuló klaszterek kiépítésére alapozva. Transznacionális regionális konzorciumok mozgósítják és fogják össze az egyetemek, az ipar és a kormányzat kutatási szereplőit, hogy a technológiai szempontból kevésbé fejlett régiók számára iránymutatást nyújtsanak.
- A regionális gazdaságok kutatási szereplőinek és intézményeinek integrációját a klaszterek szintjén megvalósított interakcióik révén javító kezdeményezések. Ezek magukban foglalnak a kutatásban érintettek és a helyi üzleti közösségek közötti kapcsolatot javító transznacionális intézkedéseket, valamint a csoportosulások közötti megfelelő tevékenységeket. Az integráció előnyeinek bemutatása céljából ezek a tevékenységek hozzájárulhatnak a KTF komplementaritásainak azonosításához.

Támogatni kell a módszeres és kölcsönös információcsere előmozdítására irányuló tevékenységeket, valamint a hasonló projektek közötti és adott esetben egyéb vonatkozó közösségi programokkal való kölcsönhatást (pl. elemző és szintetizáló szemináriumok, kerekasztalok, kiadványok), előtérbe helyezve különösen a tagjelölt és a társult országok, valamint az Európai Unióhoz 2004. május 1. után csatlakozó országok részvételét.

4. KUTATÁSI POTENCIÁL

Célkitűzés

A kibővült EU teljes kutatási potenciálja megvalósításának ösztönzése az EU konvergenciaregióiban és legkülső régióiban a meglévő vagy kialakulóban lévő kiválóság felszabadításával és fejlesztésével, valamint kutatóik kapacitásainak erősítésével, segítve őket a közösségi szintű kutatási tevékenységekben való sikeres részvételben.

Megközelítés

A kibővült EU teljes kutatási potenciálja megvalósításának érdekében célzott cselekvés irányul a kutatócsoportok kutatási potenciáljának felszabadítására különösen az Európai Unió olyan konvergenciaregióiban és legkülső régióiban, amelyek lehetőségeiket jelenleg nem használják ki teljes mértékben, vagy amelyeknek új tudásra és támogatásra van szükségük a bennük rejlő lehetőségek kiaknázására. A cselekvések nagymértékben építenek olyan korábbi és meglévő intézkedésekre, mint az ötödik keretprogram keretében az akkor még csatlakozó és tagjelölt országokban létrehozott európai kiválósági központok és a tudásátadást célzó Marie Curie intézményi ösztöndíjak. A cselekvések kiegészítik továbbá az Európai Szociális Alap által az új kohéziós politika (2007–2013) keretében megvalósítandó erőfeszítéseket, amelyek célja nemzeti szinten a támogatandó területeken a kutatási humán erőforrások fejlesztése.

Az ilyen kutatócsoportok és a többi uniós tagállamban vagy társult országban működő kutatóközpontok közötti együttműködés megerősítése és kiterjesztése nagyban hozzájárul a kedvezményezett kutatócsoportokban rejlő potenciál kiaknázásához és ezzel hosszú távú fenntartható fejlődésükhöz. Nemzetközi ismertségük és elismertségük, vezetői potenciáljuk és tudásaik minőségének javításával növekszik a kutatócsoportok láthatósága, és hatékonyabban részt tudnak venni az Európai Kutatási Térségben.

Tevékenységek

A cselekvés különösen az EU konvergenciaregióiban vagy legkülső régióiban a minőség és a potenciál alapján az állami és a magánszektorból egyaránt kiválasztott kutatócsoportok és az Európa más részein található, nagyobb múltra visszatekintő kutatócsoportok között létrehozott stratégiai partnerségeket részesíti előnyben, beleértve a testvérkapcsolatokat is. Különös figyelmet kell fordítani a partnerségtől várható hosszabb távú uniós és regionális szintű hatásokra. A kutatócsoportokban rejlő teljes potenciál kiaknázása (azaz tudásuk megerősítése, további kompetenciák kifejlesztése, beleértve a kutásmenedzsment területét is, vagy nagyobb láthatóság elérése) érdekében a cselekvés keretében támogatást kell biztosítani a feltételeknek eleget tevő régiókban működő kiválasztott kutatócsoportoknak a következők érdekében létrehozott stratégiai partnerségeken belül kidolgozott kutatási programok keretében:

- a know-how és a tapasztalatok cseréje a kutatószemélyzet transznacionális cseréjével a feltételeknek eleget tevő régiókban működő kiválasztott központok és egy vagy több, másik uniós tagállamban vagy társult országban működő partnerszervezet között, a feltételeknek eleget tevő régiókban működő kiválasztott központokból kiküldött kutatószemélyzet számára beépített kötelező hazatérési mechanizmussal,
- az érkező tapasztalt kutatók – vezetőket is beleértve – felvétele a meglévő vagy kialakulóban lévő kiválósággal rendelkező, kiválasztott központokba a tudásátadás folyamatában és/vagy a kutatók képzésében való részvétel, illetve az anyaországot korábban elhagyó kutatók visszatérésének ösztönzése érdekében,
- meghatározott kutatási felszerelések beszerzése és kifejlesztése, valamint anyagi környezet kialakítása a meglévő vagy kialakulóban lévő kiválósággal rendelkező, kiválasztott központok számára, a stratégiai partnerség keretében létrehozott kutatási programok támogatása céljából,

- szemináriumok és konferenciák szervezése a regionális, nemzeti és nemzetközi szintű tudásátadás megkönnyítése érdekében, a kiválasztott központok saját kutatószemélyzete és más országokból meghívott kutatók bevonásával, a kiválasztott központok nemzetközi képzési kapacitásának és hírnevének növelése keretében; a rendszer keretében kiválasztott központok kutatószemélyzetének nemzetközi konferenciákon vagy rövid távú képzéseken való részvétele a tudásmegosztás, a hálózatépítés és egy sokkal inkább nemzetközi környezettel való találkozás biztosítása érdekében,
- terjesztési és promóciós tevékenységek a kiválasztott központok és azok tevékenységei jobb láthatóságának biztosítása érdekében.

Ezen túlmenően és e támogatási intézkedésektől függetlenül, a cselekvés egy értékelési mechanizmust is biztosít, amelyen keresztül a feltételeknek eleget tevő régiókban működő bármely kutatóközpont – függetlenül attól, hogy adott-e be támogatási pályázatot – független nemzetközi szakértői értékelést kaphat a központ által végzett kutatás általános minőségéről és az infrastruktúráról. Ezt az értékelést a Bizottság által kinevezett magas szintű, független nemzetközi szakértők végzik.

5. TUDOMÁNY A TÁRSADALOMBAN

Céltűzés

A nyitott, hatékony és demokratikus tudásalapú európai társadalom létrehozása érdekében a cél ösztönözni a tudományos és technológiai törekvéseknek és a kapcsolódó kutatási politikáknak az európai társadalmi hálóbba való harmonikus integrációját, a tudományról és technológiáról, valamint ezeknek a társadalom és a kultúra egészével való kapcsolatáról szóló európai szintű eszmecsere és vita ösztönzése által.

Megközelítés

A „Tudomány a társadalomban” a hatodik keretprogramban megkezdett kísérleti munka jelentős, az európai kutatási politika megnövekedett célkitűzéseivel arányos kibővítése és kiterjesztése.

Az európai társadalmak fejlődése nagymértékben függ attól, hogy mekkora kapacitással rendelkeznek a tudás létrehozására, kiaknázására és terjesztésére, és ebből kiindulva mennyire képesek folyamatos innovációra. A kutatást, az oktatást és az innovációt magában foglaló „tudásháromszög” részeként a tudományos kutatás ebben a tekintetben kulcsszerepet játszik és a jövőben is a növekedés, a jólét és a fenntartható fejlődés egyik motorjaként kell működnie.

E cél elérése érdekében rendkívül fontos, hogy sikeres és kiaknázható kutatást eredményező társadalmi és kulturális környezet jöjjön létre. Ez azt jelenti, hogy figyelembe kell venni a megalapozott társadalmi aggodalmakat és szükségleteket, aminek következtében egy elkötelezettebb és jobban tájékozott közvéleménnyel folytatott, fejlettebb demokratikus vita alakulhat ki, kedvezőbbek lehetnek a feltételei a tudományos kérdésekkel kapcsolatos kollektív döntéseknek, és a civil társadalom szervezetei számára lehetőség nyílik arra, hogy az aggodalmaikat érintő kutatást kiszervezzék. Ennek keretében kedvező környezet jön létre a tudományos elhivatottság számára, új lendületet kapnak a kutatási befektetések, és ennek nyomán erősödik a tudás terjesztése, amire a lisszaboni stratégia is épül. A nők tudományos világba való teljes bevonása is e tevékenység céljai közé tartozik.

A Kapacitások program ezen része ezután egy sor olyan feltétel kidolgozására koncentrál, amelyek lehetővé teszik, hogy az ilyen kedvező környezet Európában általánosság és ne kivétel legyen.

Legelőször a társadalmainkat fenyegető tudományos szakadék létrejöttének veszélyét kell elhárítani. A tudományos szakadék elválasztja a megfelelő tudáshoz hozzáférni nem képes többséget a tudáshoz hozzáférni képes kisebbségtől, a kutatópolitikai érdekérvényesítésre nem képeseket az erre képesektől. Ez a helyzet azt eredményezi, hogy az állampolgárok bizonytalan érzéseket táplálnak a tudományból és a technológiából származó lehetséges előnyökkel, valamint azoknak a nyilvánosság általi ellenőrzésével kapcsolatban. Egyrészt szívesen fogadnak még több kutatást a jelenleg problémát jelentő kérdések (betegségek, szennyezés, járványok, munkanélküliség stb.) megoldása és lehetséges hatásai jövőbeli jobb előrejelzése érdekében. Másrészt a fentiek ellenére gyanakvással tekintenek a tudomány egyes felhasználási módjaira és félnek attól, hogy a döntéshozatali folyamatokban esetleg a nyilvánosság számára nem látható érdekek játszhatnak szerepet.

A tudomány társadalmi integrációjának az elfogadhatónál is alacsonyabb szintje többek között a következő okokra vezethető vissza:

- a közvélemény nem megfelelő részvétele a prioritások meghatározásában és a tudománypolitikai irányvonalak kijelölésében, amely lehetővé tenné a lehetséges kapcsolódó kockázatokkal és következményekkel kapcsolatos szélesebb körben folytatott vitát,
- bizonyos tudományos eredményekkel kapcsolatos növekvő fenntartások, az ellenőrzés hiányának érzése és az alapvető értékek tiszteletben tartásával kapcsolatos megválaszolatlan kérdések,

- a tudomány világának a mindennapi gazdasági és társadalmi valóságtól való érzékelhető elzártsága,
- a közpolitikai döntéshozatal során rendelkezésére bocsátott tudományos bizonyítékok objektivitásának megkérdőjelezése,
- a nyilvánosság rendelkezésére bocsátott tudományos információk nem megfelelő minősége.

A kiválasztott megközelítés célja:

- a stabilabb politikák megalapozásához szükséges szakértelemhez való hozzáférés és a szakértelem-érvényesítés mechanizmusainak nyitottabbá és átláthatóbbá tétele,
- tájékoztató pontok meghatározása a kutatási erőfeszítéseknek az alapjogokhoz képest etikai szempontból kifogástalan megvalósítása érdekében,
- Európa számára aktívabb szerepvállalás biztosítása a közös értékek, az egyenlő esélyek és a társadalmi párbeszéd kérdéskörében folytatott világméretű vitában és ezek előmozdításában,
- a tudományos műveltséggel rendelkezők és az ezzel nem rendelkezők közötti szakadék áthidalása, a tudományos kultúrára való nyitottság ösztönzése a polgárok közvetlen közelében (segítségül hívva a városokat, a régiókat, az alapítványokat, a tudományos központokat, a múzeumokat, a civil társadalmi szervezeteket stb.),
- a kutatópolitikával kapcsolatos társadalmi párbeszéd ösztönzése és a civil társadalmi szervezetek kutatási tevékenységeiben való részvételének serkentése,
- különböző módozatok kidolgozása az európai kutatási és innovációs rendszer irányításának javítására,
- a tudományról és a kutatókról mindenki számára – különösen a fiatalok számára – érthető kép közvetítése,
- a nők tudományos pályán való előrehaladásának, valamint szakmai és tudományos tehetségük mindenki javára történő jobb felhasználásának előmozdítása,
- a tudománnyal kapcsolatos kommunikáció megújítása a nagyobb hatás elérése érdekében az új kommunikációs eszközök előnyben részesítésével, valamint a tudósok és a tömegkommunikációs szakemberek szorosabb együttműködésének elősegítésével.

A „Tudomány a társadalomban” végrehajtása a következőkön keresztül történik:

- szakpolitikához kapcsolódó, közvetlenül ebből a témából támogatott cselekvések és kutatás,
- a tagállamok közötti együttműködés közös célok meghatározásával és a nemzeti gyakorlatok megerősítésével, a koordináció nyílt módszerének szellemében,
- a „Tudomány a társadalomban” témakörrel kapcsolatos kérdéseknek a keretprogram egyéb részeiben megmutatkozó hatásai előmozdítása, támogatása és nyomon követése⁽¹⁾. A „Tudomány a társadalomban” kérdéseinek általános koordinációját mind a keretprogramban, mind pedig egyéb vonatkozó közösségi tevékenységeken belül (pl. az oktatással és a kultúrával kapcsolatban) ez a téma biztosítja.

Három cselekvési irányvonal mentén kell haladni.

Első cselekvési irányvonal: a tudomány és a társadalom kapcsolatának dinamikusabb irányítása

Az európai tudományos rendszer megerősítése és javítása

Az innovációs potenciál fenntartására vonatkozóan olyan nagy elvárások fogalmazódtak meg az európai tudományos rendszerrel szemben, hogy a társadalomnak nagyobb rálátással kell rendelkeznie annak alkotóelemeire, gazdaságára, szabályaira és szokásaira. Az Európai Kutatási Térség szereplőivel és dinamikájával kapcsolatban három nagy jelentőségű szempont szerepel a programban:

- az európai szakpolitikák meghatározása érdekében a tudományos tanácsadás és szakértelem felhasználásának javítása és hatásának nyomon követése (beleértve a kockázatkezelést is), valamint gyakorlati eszközök és rendszerek (pl. elektronikus hálózatok) kidolgozása,

⁽¹⁾ Beleértve etikai felülvizsgálati eljárások lefolytatását az „Együttműködés” egyedi program keretében benyújtott, érzékeny kérdéseket érintő pályázatok esetében.

- a bizalom és az önszabályozás előmozdítása a tudományos közösségben,
- az információ terjesztésével kapcsolatos vita ösztönzése, beleértve a tudományos eredményekhez való hozzáférést és a tudományos publikációk jövőjét, valamint figyelembe véve a nyilvánosság általi hozzáférés javítására irányuló intézkedéseket is.

Szélesebb körű kötelezettségvállalás a politikai, társadalmi és etikai kérdések előrejelzésére és tisztázására

A társadalmi törekvéseket és aggodalmakat, illetve az etikai alapelveket jobban integrálni kell a kutatási folyamat egészébe, biztonságosabb és konstruktívabb környezetet hozva létre a kutatók és az egész társadalom számára. Az alábbi három vonatkozás kerülhet szóba:

- szélesebb körű részvétel a tudománnyal kapcsolatos kérdésekben,
- az etikáról és a tudományról a megfelelő információk birtokában folytatott vita feltételei,
- a kutatás társadalmi vonatkozásairól a kutatóközösségen belül folytatott vita fokozottabb figyelembe vétele.

A tudomány és a technológia társadalomban elfoglalt helyének jobb megértése

A tudomány és a társadalom közötti kapcsolat megfelelő politikák segítségével történő kezelése érdekében ki kell szélesíteni, meg kell szilárdítani és európai szinten terjeszteni kell a tudománytörténet, a tudományos és technológiai örökség, a tudományszociológia és a tudományfilozófia által összegyűjtött ismereteket. Ebből a célból az említett tudományágak képviselőinek hálózatokat kell létrehozniuk a kutatás és az európai társadalom és identitás építésében a tudomány valós részvételét felfedni képes vita strukturálása érdekében, külön hangsúlyt fektetve a következőkre:

- a tudomány, a demokrácia és a jog közötti kapcsolat,
- a tudományos-technológiai etikával kapcsolatos kutatás,
- a tudomány és a kultúra egymásra hatása,
- a tudósok szerepe és a róluk alkotott kép,
- a tudomány nyilvánosság általi megértése és a nyilvános vita előmozdítása.

Az egyetemek változó szerepe

A munka célja azoknak a megfelelő reformoknak a támogatása, amelyek képessé teszik az egyetemeket az ismeretek létrehozásában, terjesztésében és megosztásában rájuk osztott szerep teljes körű betöltésére az ipar és a szélesebb értelemben vett társadalom mellett (az egyetemeken végzett kutatásokkal kapcsolatos közösségi kezdeményezésekkel összhangban). A hangsúlyt a következőkre kell fektetni:

- jobb keretfeltételek meghatározása a hatékonyabb egyetemi kutatás érdekében,
- az üzleti ágazattal megvalósított strukturált partnerségek létrejöttének előmozdítása az egyetemek kutatómenedzselési kapacitásaira tekintettel,
- az egyetemek és a szélesebb értelemben vett társadalom közötti tudásmegosztás megerősítése.

Második cselekvési irányvonal: a potenciál megerősítése, a horizontok kiszélesítése

Nemek és kutatás

A Bizottság személyzeti munkadokumentumában és a Tanács következtetéseiben ⁽¹⁾ meghatározott irányvonalaknak, illetve a Közösség egyéb vonatkozó politikai irányvonalainak megfelelően a nők tudományos kutatásban betöltött szerepének megerősítése és a kutatás nemekkel kapcsolatos dimenzióinak javítása céljából pozitív cselekvéseket tartalmazó keretrendszert kell létrehozni. A keretrendszer háttérrel ad a politikai vitához, a nyomon követéshez, a koordinációhoz és az alapot szolgáltató kutatáshoz. A keretrendszer a következőket tartalmazza:

- a nők tudományos kutatásban és a tudományos döntéshozó szervezetekben betöltött szerepének megerősítése,

⁽¹⁾ „Nők és tudomány: kiválóság és innováció – a nemek közötti egyenlőség a tudományban” – SEC(2005) 370; a Tanács következtetései, 2005. április 18.

- a kutatás nemekkel kapcsolatos dimenziója,
- a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének elve a Közösség kutatáspolitikájában és programjaiban.

A fiatalok és a tudomány

A tevékenységek célja, hogy több, sokféle háttérrel rendelkező fiatalat vonzzanak tudományos pályára, erősítsék a generációk közötti kapcsolatot és növeljék a tudományos műveltség általános szintjét. Az európai csereprogramok és együttműködések a tudományok tanításának a fiatalokhoz igazított módszerére, a tudományos tantárgyakat oktató tanárok támogatására (fogalmak, oktatási segédanyagok), valamint az iskolák és a szakma közötti kapcsolatok kiépítésére koncentrálnak. Ezen túlmenően olyan széles európai hatással rendelkező rendezvények is támogathatók, amelyek során a példaképnek számító kiváló tudósok és a feltörekvő fiatal tudósok találkozhatnak egymással. Mindezek támogatására olyan kutatásokat kell végezni, amelyek figyelembe veszik a társadalmi környezetet és a kulturális értékeket. Három aspektust kell figyelembe venni:

- a tudomány formális és informális oktatásának támogatása az iskolákban, valamint tudományos központok, múzeumok és egyéb megfelelő eszközök segítségével,
- a tudomány oktatása és a tudományos pályafutás közötti kapcsolat megerősítése,
- a tudományos oktatásban megjelenő új módszerekkel kapcsolatos kutatási és koordinációs cselekvések.

Harmadik cselekvési irányvonal: a tudomány és a társadalom párbeszéde

A tevékenységek olyan hatékony, kétirányú kommunikációs csatornák működésének előmozdítását célozzák, amelyeken keresztül a közvélemény és a politikai döntéshozók eszmecserét folytathatnak a tudományos világgal, a tudományos világ pedig a közvéleménnyel. A megközelítés előnyben részesíti a tudósok és a tömegkommunikációs szakemberek közötti szorosabb együttműködést és a helyes gyakorlat cseréjét, illetve a célcsoportok, azaz a gyerekek és fiatalok, a tudományos ismeretterjesztéssel foglalkozó tudósok és a szakajtó nagyobb mértékű bevonását. Az erőfeszítések középpontjában a következők állnak:

- a sajtó és más médiaszereplők megbízható és kellő időben történő tájékoztatása a tudományra vonatkozóan,
- a média és a tudományos közösség közötti szakadék áthidalása érdekében folytatott képzések,
- a közvéleménynek szánt tudományos rendezvények európai dimenziójának ösztönzése,
- a tudomány támogatása audiovizuális eszközök segítségével, európai koprodukciókon keresztül és a tudománnyal foglalkozó műsorok forgalmazásával,
- a kiváló transznacionális kutatással és a tudománnyal kapcsolatos kommunikáció előmozdítása népszerű díjakkal,
- a tudományról folytatott kölcsönös kommunikációra irányuló kutatás, mind annak módszerei, mind eredményei tekintetében, a tudományos világ és a politikai döntéshozók szélesebb közönsége, a médiák és a nagyközönség közötti kölcsönös megértés fokozása érdekében.

6. A KUTATÁSI POLITIKÁK KÖVETKEZETES KIDOLGOZÁSÁNAK TÁMOGATÁSA

Célkitűzés

A nemzeti és közösségi kutatási politikák hatékonyságának és koherenciájának fokozása és az egyéb politikákkal való összehangolása, a közfinanszírozású kutatás hatásának és az iparhoz való kapcsolódásának javítása, az állami támogatás erősítése, valamint annak a magánbefektetéseket ösztönző hatásának fokozása.

Megközelítés

Az ezzel a résszel összefüggésben végrehajtott tevékenységek támogatják a kutatási politikák következetes kidolgozását, kiegészítik az Együttműködés program keretében tervezett koordinációs tevékenységeket, továbbá hozzájárulnak a tagállami politikák következetességének és hatásának javítását célzó közösségi politikákhoz és kezdeményezésekhez (pl. jogszabályok, ajánlások és iránymutatások).

E tevékenységek hozzájárulnak a lisszaboni stratégia végrehajtásához, különösen a kutatásra fordított összeg 3 %-os részarányára vonatkozó célkitűzés megvalósításához azáltal, hogy segítséget nyújtanak a tagállamoknak és a Közösségnek a még hatékonyabb kutatási és fejlesztési szakpolitikák kidolgozásához. A cél az állami kutatás fejlesztése, az állami kutatás és az ipar közötti kapcsolat javítása, valamint a kutatási célú magánbefektetések elősegítése, különösen a megfelelő

keretfeltételek megteremtésével, valamint az állami támogatás erősítésével és annak a magánbefektetéseket ösztönző hatásával. Ez a jobb kutatási keretfeltételek megteremtése érdekében a kutatási politikák kiigazíthatóságát, az eszközök szélesebb körének mobilizálását, az erőfeszítések nemzeti határokon átnyúló összehangolását és az egyéb politikák mobilizálását igényli.

Tevékenységek

Két cselekvési irányvonal mentén kell haladni ⁽¹⁾:

Első cselekvési irányvonal: A kutatással összefüggő közpolitikák és ipari stratégiák, valamint hatásaik nyomon követése és elemzése

A célkitűzés értelmében információkat, bizonyítékokat és elemzéseket kell biztosítani a közpolitikák kidolgozásának, végrehajtásának, értékelésének és transznacionális koordinációjának támogatásához. Ez a következőket tartalmazza:

- *Információs és hírszerző szolgálat (ERAWATCH)* a tényadatokon alapuló kutatási szakpolitikai döntéshozatal támogatása és az Európai Kutatási Térség (EKT) megvalósításához való hozzájárulás érdekében, a nemzeti és regionális kutatási politikák, kezdeményezések és rendszerek természetének, összetevőinek és fejlődésének jobb megértése biztosításán keresztül. Ez magában foglal európai szempontból végzett rendszeres elemzéseket a kutatáspolitikai döntéshozatal számára fontos kérdésekről, azaz: a kutatási rendszerek fejlődését befolyásoló tényezőkről és azoknak a politikai és irányítási struktúrákra gyakorolt hatásáról; a felmerülő kérdésekről/kihívásokról és a politikai lehetőségekről; és a tagállamok által az Európai Kutatási Térség megvalósítása és a 3 %-os cél elérése felé vezető úton elért eredmények európai szintű áttekintéséről.
- *Az ipari kutatási beruházások nyomon követésére irányuló tevékenység* olyan következetes és kiegészítő információforrás biztosítása érdekében, amely segíti a közpolitika irányítását és lehetővé teszi a vállalatok számára K+F-beruházási stratégiájuk összehasonlító elemzését, *többek között az uniós gazdaság kulcsfontosságú ágazataiban*. Ebbe beletartoznak a vállalati és ágazati szintű K+F-beruházásokkal kapcsolatos időszakos eredményértékelések, a magánszféra K+F-beruházási tendenciáival kapcsolatos felmérések, a vállalatok K+F-beruházásokkal kapcsolatos döntéseit és gyakorlatát befolyásoló tényezők elemzése, a gazdasági hatások elemzése és a politikai következmények értékelése.
- *A kutatási tevékenységgel és annak a gazdaságra gyakorolt hatásával kapcsolatos mutatók kidolgozása és elemzése*. Ez magában foglalja nemzeti és regionális szintű, a tudománnyal és a technológiával kapcsolatos főbb adatok és eredményértékelések elkészítését és közzétételét, adott esetben hivatalos statisztikai mutatók felhasználásával; a tagállami K+F-rendszerek erősségeinek és gyengeségeinek értékelését; és az EU tudományos és technológiai kutatásban elért pozíciójának és teljesítményének elemzését.

E tevékenységeket a Közös Kutatóközponttal együttműködésben, valamint tanulmányok készítésével és szakértői csoportok igénybe vételével kell megvalósítani.

Második cselekvési irányvonal: A kutatási politikák összehangolása

A cél a kutatási politikák összehangolásának erősítése az alábbiak révén:

- a koordináció nyílt módszerének (OMC) végrehajtását támogató tevékenységek, és
- nemzeti vagy regionális szinten közérdekű kérdésekkel kapcsolatban megvalósított transznacionális együttműködési kezdeményezések, adott esetben bevonva egyéb érintetteket is (beleértve az ipart, az európai szervezeteket és a civil társadalmi szervezeteket).

E tevékenységek olyan, a kutatással és egyéb vonatkozó politikákkal kapcsolatos közérdekű kérdéseket érintenek, amelyek területén aktív fellépésre van szükség az Európai Kutatási Térség létrehozása és az EU 3 %-os kutatásfinanszírozási céljának elérése érdekében. A tevékenységek: hozzájárulnak hatékonyabb nemzeti és regionális szakpolitikák kidolgozásához a kölcsönös tanuláson és a szakértői értékelésen keresztül; bátorítják országcsoportok és régiók olyan területeken megvalósított összehangolt vagy közös kezdeményezéseit, amelyek jelentős transznacionális dimenzióval rendelkeznek vagy tovagyűrűző hatásúak; és adott esetben olyan kérdéseket emelnek ki, amelyek közösségi és tagállami szinten kiegészítő és kölcsönösen erősítő fellépést igényelnek.

A több ország és régió által megvalósított kezdeményezések olyan tevékenységekre terjedhetnek ki, mint a nemzeti és regionális politikák szakértői értékelése, tapasztalatok és munkatársak cseréje, közösen végzett értékelések és hatásvizsgálatok, valamint közös kezdeményezések kidolgozása és végrehajtása.

⁽¹⁾ Az európai tudományos rendszer erősítésére és javítására irányuló tevékenységek, mint például a tudományos tanácsadással és szakértelemmel kapcsolatos kérdések és a „jobb szabályozáshoz” való hozzájárulás témaköre, az egyedi program „Tudomány a társadalomban” című részében szerepelnek.

7. NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGEK

Célkitűzés

A versenyképessé váláshoz és világviszonylatban vezető szerep betöltéséhez az Európai Közösségnek erős és következetes nemzetközi tudományos és technológiai politikára van szüksége. A keretprogramon belül a különböző programok alapján megvalósított nemzetközi cselekvések végrehajtására egy átfogó nemzetközi együttműködési stratégia összefüggésében kerül majd sor.

Ennek a nemzetközi politikának három, egymással összefüggő célkitűzése van:

- Európa versenyképességének támogatása harmadik országokkal fennálló stratégiai partnerségeken keresztül a kiválasztott tudományterületeken, valamint a harmadik országok legjobb tudósainak ösztönzése arra, hogy Európában és Európával együttműködve tevékenykedjenek,
- a harmadik országbeli partnerekkel való kapcsolattartás megkönnyítése azzal a céllal, hogy biztosított legyen a világ más részein elvégzett kutatásokhoz való jobb hozzáférés,
- harmadik országokban felmerülő vagy globális jellegű problémák megoldása kölcsönös érdekek és kölcsönös előnyök alapján.

Megközelítés

A megcélzott harmadik országokkal (a nemzetközi együttműködésben partner országokkal ⁽¹⁾) közösen végzett, kölcsönös érdekeket szolgáló kutatás prioritást élvező területeinek az együttműködési program egyedi nemzetközi együttműködési cselekvései számára történő azonosítása és kijelölése céljából a harmadik országok különböző régióival már folyamatban lévő politikai párbeszédet és partnerségi hálózatokat javítani kell az említett tevékenységekhez való hozzájárulás, illetve a tevékenységek megvalósítása érdekében. A nemzetközi tudományos együttműködéssel kapcsolatos nemzeti tevékenységek következetességét a nemzeti programok (tagállamok és társult országok) koordinációjának támogatásával kell javítani a nemzeti KTF-politikák és tevékenységek többoldalú koordinációján keresztül. A keretprogramon belül a harmadik országokkal való együttműködés különösen a következő országcsoportokra összpontosul ⁽²⁾:

- a tagjelölt országok ⁽³⁾,
- a mediterrán partnerországok (MPC), a Nyugat-Balkán országai (WBC) ⁽⁴⁾, valamint a kelet-európai és közép-ázsiai országok ⁽⁵⁾ (EECA),
- a fejlődő országok, az érintett ország vagy régió egyedi szükségleteire összpontosítva ⁽⁶⁾,
- a fellendülőben lévő gazdaságok ⁽⁶⁾.

A témaorientált nemzetközi együttműködési kutatási cselekvések végrehajtása az „Együttműködés” egyedi program keretében történik. A humán potenciál területén megvalósított nemzetközi cselekvések végrehajtása az „Emberek” egyedi program keretében történik. Az „Együttműködés” program keretébe tartozó, nem egy bizonyos egyedi tematikus vagy interdiszciplináris területre összpontosító horizontális támogatási cselekvések és intézkedések végrehajtása – és korlátozott számú esetben kiegészítése – egyedi, kölcsönös érdekű együttműködési cselekvések által történik. A különböző programokon belüli nemzetközi együttműködési cselekvések átfogó koordinációját koherens megközelítés és az egyéb közösségi eszközökkel (pl. IPA, az európai szomszédságpolitikai eszköz, ALA-rendelet, fejlesztési segélyprogramok stb.) való szinergia kialakításának biztosítása érdekében meg kell erősíteni. Az INTAS által a kelet-európai és közép-ázsiai országokkal folytatott együttműködés keretében gyűjtött tapasztalatok figyelembevételével ebben a programban, valamint az „Együttműködés” és az „Emberek” elnevezésű programban a folytonosságot biztosító tevékenységek megvalósítására kerül sor.

A teljes keretprogram során a Bizottság fogja biztosítani a nemzetközi együttműködési tevékenységek összehangolását, beleértve a partnerországokkal, partnerrégiókkal és nemzetközi fórumokkal folytatott politikai párbeszédet.

⁽¹⁾ Lásd a részvételi szabályokat.

⁽²⁾ Jelenleg 9 mediterrán partnerország és 6 kelet-európai és közép-ázsiai ország vesz részt az európai szomszédságpolitikában.

⁽³⁾ A társult tagjelölt országokon kívül.

⁽⁴⁾ A társult és a potenciális tagjelölt országokon kívül.

⁽⁵⁾ Azerbajdzsán, Belarusz, Grúzia, Kazahsztán, Kirgiz Köztársaság, Moldova, Oroszország, Örményország, Tádzsikisztán, Türkmenisztán, Ukrajna és Üzbegisztán.

⁽⁶⁾ Tudatában annak, hogy Latin-Amerikában mind fejlődő országok, mind fellendülőben lévő gazdaságok megtalálhatók.

Tevékenységek

A közös megállapodás alapján megvalósuló nemzetközi tudományos együttműködési politikák kidolgozására irányuló főbb tevékenységek a következők:

A tudományos és technológiai együttműködés biregionális összehangolása, beleértve a prioritások kitűzését és a tudományos és technológiai együttműködési politikák meghatározását

A Közösség által a tudományos és technológiai prioritások meghatározása érdekében folytatott együttműködést a partnerországokkal és a partnerrégiókkal folytatott széles körű politikai párbeszédre kell alapozni, azok társadalmi és kulturális körülményeinek és kutatási kapacitásainak figyelembevételével. A tudományos és technológiai együttműködés érdekében folytatott párbeszéd több szinten zajlik, például nemzetközi fórumokon keresztül (a különböző ENSZ-egyezmények), intézményesített biregionális párbeszédeken keresztül ⁽¹⁾, beleértve az alábbiakat: Ázsia-Európa találkozók (ASEM); Latin-Amerika, karibi térség és EU (EU-LAC); a mediterrán és a nyugat-balkáni partnerségek; EU-AKCS- (afrikai, karibi és csendes-óceáni) országok, valamint Kelet-Európa és Közép-Ázsia ⁽²⁾, továbbá kétoldali és többoldali megállapodások, valamint a tudósok és más szociális partnerek informális transzregionális találkozói.

A legmagasabb prioritást a biregionális/bilaterális párbeszéd erősítése kapja a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés keretének meghatározása és kijelölése, valamint a közös érdekű és mindkét félnek hasznos területek közös meghatározása érdekében. A tudományos és technológiai együttműködésben az említett párbeszéd és partnerség a leghatékonyabb módja a globálisan és kölcsönösen elfogadott célkitűzések elérésének, tekintettel a regionális és országos szintű különleges igényekre. Következésképpen a keretprogramban a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködést következetesen, az említett párbeszédéből és a tudományos és technológiai megállapodásokból kialakult integrált kutatáspolitikai döntéshozatalon keresztül kell irányítani ⁽³⁾.

E kezdeményezéseket speciális nemzetközi együttműködési tevékenységeken keresztül kell megvalósítani, amelyek a tagállamokkal, a társult országokkal és a nemzetközi együttműködésben partner országokkal folytatott szoros egyeztetés mellett alakítják ki a biregionális párbeszédet.

A prioritások kitűzése és a tudományos és technológiai együttműködési politikák meghatározása közvetlen és mérhető hatással lesz a Kapacitás egyedi program keretében a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés érdekében előírt egyéb tevékenységekre: javítja és fejleszti a tudományos és technológiai megállapodásokat, elősegíti a tudományos és technológiai együttműködési partnerségeket, és pozitív, szinergiát eredményező hatást gyakorol a nemzeti politikák és a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködéssel kapcsolatos tevékenységek koordinációjára.

A tudományos és technológiai megállapodások keretén belül, a meghatározott prioritásokkal összhangban elsőbbséget kap a politikai szintű cselekvéseket és támogatást érdemlő, a témákon belül végrehajtandó, újonnan felszínre kerülő összetevők azonosítása.

Ezen túlmenően a tudósok részvétele harmadik országok nemzeti kutatási programjaiban lehetővé teszi a tudományos és technológiai megállapodásokban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázását, illetve lehetőséget biztosít a tudósoknak a harmadik országok kutatási rendszereinek és kultúrájának kölcsönös megismerésére. Ebből a célból, kölcsönös érdek és hasznosság esetén a keretprogram fedezi a tagállamok és a társult országok tudósainak a harmadik országok nemzeti kutatási programjaiban való részvételét. Az ilyen együttműködés versenyztetést követően jöhet létre.

A fent említett párbeszéd, valamint tudományos és technológiai együttműködési megállapodások eredményeként létrejött közös projektek a szükségletek kielégítésére törekszenek, és a partnerségek, a kompetenciák és a finanszírozás vonatkozásában jelentős méretben valósulnak meg, miközben társadalmi és gazdasági hatásuk sem elhanyagolható. A projektek kifejezetten a regionális fórumokon a tudományos és technológiai politikai párbeszéd keretében meghatározott prioritásokat célozzák meg, és az egyes régiókra, illetve a nemzetközi együttműködésben partner országok egyes csoportjaira vonatkozóan egyedi pályázati felhívások kiírására kerül sor. A párbeszéd eredménye hozzájárul az „Együttműködés” egyedi program különböző témaköreiben végrehajtott speciális nemzetközi együttműködési cselekvések vonatkozásában a prioritások és a szükségletek meghatározásához.

A tudományos és technológiai partnerségek fokozása és fejlesztése érdekében végzett kétoldali koordináció

A meghatározott prioritások megvalósításának részleteit még ki kell dolgozni és több érintettet (kutatási, ipari, kormányzati és a civil társadalmat képviselő partnerek) tömörítő, igazságos tudományos és technológiai partnerség létrehozásán keresztül a gyakorlatba át kell ültetni a kutatási kapacitás építése és kutatási cselekvések érdekében. Ez bizonyult a legmegfelelőbb mechanizmusnak a partnerek erejének egymást segítő mozgósítására. A partnerségekben multidiszciplináris megközelítést kell alkalmazni a globális, regionális és/vagy országos szinten jelentkező különböző szükségletek megfelelő kezelése érdekében.

⁽¹⁾ A biregionális párbeszéd ebben a kontextusban a tagállamok, az EK és az érintett harmadik országok közötti párbeszédet jelenti.

⁽²⁾ Amelyekbe még beletartozhat a Nemzetközi Tudományos és Technológiai Központ (ISTC) és a Tudományos és Technológiai Központ (STCU).

⁽³⁾ Tekintettel a Közösség érdekeire megállapodások létesültek az összes jelentős ipari vagy fellendülő gazdaságú partnerrel, illetve majdnem az összes, az európai szomszédságpolitikában részt vevő országgal.

A tudományos és technológiai partnerségek biregionális irányítás alatt, a meghatározott prioritási területekkel kapcsolatos politikai kezdeményezések koordinálásán keresztül működnek. A partnerségek működését az egyes régiók korlátozott számú képviselőiből álló irányító csoportok biztosítják, amelyek – tekintetbe véve a lehetséges partnerek érdekeit és kutatási kapacitását – az érintett régió minden szereplője előtt nyitva állnak. A partnerségek előmozdítják a közös kutatási tevékenységeket és a megvalósított együttműködés hatékonyságáról és hatásosságáról, valamint a jövőbeli szükségletek meghatározásáról folytatott állandó politikai párbeszédet.

A tagállamok és társult országok nemzetközi tudományos és technológiai együttműködéssel kapcsolatos nemzeti politikái és tevékenységei összehangolásának támogatása

A Közösség hatékony és eredményes nemzetközi tudományos együttműködési stratégiájának uniós szintű előmozdítása/ösztönzése érdekében, a tudományos és technológiai biregionális és kétoldalú párbeszédeken keresztül vállalt kötelezettségek megvalósításához elengedhetetlen a nemzeti politikák folyamatos összehangolása.

Az összehangolás erősíti a tagállamok és a nemzetközi együttműködésben partner országok között folyamatban lévő kétoldalú tudományos és technológiai együttműködési kezdeményezések hatékonyságát és hatását, és javítja a meglévő pozitív szinergiákat. Javítja továbbá a közösségi és a tagállami tudományos és technológiai együttműködési tevékenységek egymást kiegészítő jellegét is.

Ezen túlmenően, az innovatív programalapú megközelítésekkel és a tagállamok közötti, illetve azok részvételével létrejövő szorosabb munkakapcsolat kialakításával a koordináció támogatja a „közös látásmód” kialakítását egy következetes európai uniós tudományos és technológiai együttműködés kidolgozása és megvalósítása érdekében.

II. MELLÉKLET

AZ ÖSSZEG TÁJÉKOZTATÓ JELLEGŰ BONTÁSA (millió EUR-ban)

Kutatási infrastruktúrák ⁽¹⁾	1 715
A KKV-k javára végzett kutatás	1 336
A tudás régiói	126
Kutatási potenciál	340
Tudomány a társadalomban	330
A kutatási politikák következetes kidolgozása	70
Nemzetközi együttműködési tevékenységek	180
ÖSSZESEN	4 097

⁽¹⁾ Beleértve az Európai Beruházási Banknak a III. mellékletben említett „kockázatmentes pénzügyi mechanizmus” kialakításához nyújtott, legfeljebb 200 millió EUR összegű hozzájárulást. A 2007–2010-es időszakra 100 millió EUR nagyságrendű, éves részletekre bontott kötelezettségvállalásra kerül sor.

III. MELLÉKLET

KOCKÁZATMEGOSZTÁSI PÉNZÜGYI MECHANIZMUS

A II. melléklettel összhangban a Közösség támogatást nyújt (koordinációs és támogatási cselekvés) az Európai Beruházási Banknak (EBB) mint kockázatmegosztási partnernek a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus tekintetében. A Közösség és az EBB által társfinanszírozott kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus célja a magánszektor kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs (KTF), valamint innovációs befektetéseinek előmozdítása Európa egészében.

A közösségi hozzájárulás növeli a bank kockázatkezelési kapacitását, és ezzel i. nagyobb volumenű EBB-kölcsön és garancia nyújtását teszi lehetővé adott kockázati szint mellett, és ii. olyan kockázatosabb európai KTF-cselekvések finanszírozását is lehetővé teszi, amelyek ilyen közösségi támogatás hiányában nem lennének finanszírozhatók, és így hozzájárul a piaci hiányosságok leküzdéséhez. Céljai a következők:

- hozzáadott érték nyújtása azokon a területeken, ahol piaci alapon nem biztosítható a szükséges finanszírozás, és
- a magánbefektetéseket fellendítő katalizátorhatás.

A kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmushoz nyújtott közösségi hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségvállalás a II. mellékletben meghatározott rendelkezésekkel összhangban történik.

Az EBB a bank alapszabályának, szabályzatának és eljárásainak megfelelően a nemzetközi pénzügyi piacokról származó kölcsönöket biztosít és garanciákat nyújt finanszírozó partnereinek.

Az EBB ezt a támogatást „érkezési sorrendben” használja fel a bankon belüli céltartalékképzésre és tőkeallokálásra a támogatásra jogosult nagy európai KTF-cselekvésekhez nyújtott kölcsönökkel kapcsolatos kockázatok egy részének fedezése érdekében.

Pénzügyi szempontból végzett értékelése alapján az EBB felméri a pénzügyi kockázat szintjét és dönt a céltartalékképzés és a tőkeallokálás értékéről.

A kockázattertelés és a besorolás, valamint a céltartalékképzéssel és a tőkeallokálással kapcsolatos, ebből következő döntések a Bank strukturált pénzügyi mechanizmus keretében folytatott rendes eljárásának részét képezik, amelyet a bank részvényesei jóváhagynak és figyelemmel kísérnek, és amely rendszeresen aktualizálásra és módosításra kerül. Az eljárások a közösségi hozzájárulás következtében sem változnak.

A közösségi költségvetés szempontjából jelentkező kockázat azokra az összegekre korlátozódik, amelyeket kifizettek, vagy amelyek kifizetésére kötelezettséget vállaltak. Nem jön létre a közösségi költségvetés függő kötelezettsége, mivel minden fennmaradó kockázatot az EBB visel.

A támogatás folyósítására többéves terv alapján és az igények változásának figyelembevételével évente kerül sor. A támogatás évente folyósítandó összegét a munkaprogram határozza meg az EBB által benyújtott tevékenységi jelentés és előrejelzések alapján.

A tagállamokkal folytatott alapos konzultációt követően az EBB-vel kötött támogatási megállapodásban meg kell határozni azokat a feltételeket, amelyek mellett a Közösségi alapok felhasználhatók céltartalékképzésre és tőkeallokálásra. A megállapodás a következő feltételeket tartalmazza:

- A közösségi KTF-cselekvések támogathatósága. Eltérő rendelkezés hiányában a kutatási infrastruktúráknak ezen egyedi program keretében a Közösség által finanszírozott fejlesztése automatikusan támogathatónak minősül. A társult országokon kívüli egyéb harmadik országokban letelepedett jogalanyok is támogatásra jogosultak, amennyiben részt vesznek a hetedik keretprogram közvetett cselekvéseiben, és költségeik közösségi finanszírozásra jogosultak. Egyéb európai érdekű kutatási infrastruktúrák is figyelembe vehetők.

A kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus valamennyi tagállamban és társult országban igénybe vehető annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi tagállamban valamennyi jogalany, méretétől függetlenül (beleértve a KKV-kat és a kutatószervezeteket, többek között az egyetemeket is) részesedhessen ebből a támogatásból a támogatható projektekben végzett tevékenységei finanszírozása érdekében.

A kereskedelmi jellegű innovációs tevékenységek a kockázatmegosztási pénzügyi mechanizmus keretében kizárólag az EBB saját hozzájárulásának felhasználásán keresztül jogosultak támogatásra.

- A Szerződés 167. cikke alapján elfogadott (a részvételi szabályokról szóló) rendeletnek megfelelően a megállapodás eljárási szabályokat is megállapít az EBB hozzájárulásának közösségi felhasználásával kapcsolatos, kellően indokolt esetekben gyakorolt közösségi vétőre vonatkozóan.
- A közösségi támogatás által fedezett pénzügyi kockázat mértéke meghatározásának szabályai és az a kockázati küszöb, amelyen felül az EBB felhasználhatja a közösségi támogatást, valamint a megfelelő bevétel megosztása.

Az egyes műveletekhez nyújtott közösségi hozzájárulás nagysága az EBB által végzett pénzügyi kockázatterteléskéstől függ. A kockázatmentesítési pénzügyi mechanizmus keretében végzett legtöbb művelet tekintetében a céltartalék-képzés és a tőkeallokálás teljes összege várhatóan az adott művelet névértékének 15–25 %-a közé esik. A közösségi hozzájárulás teljes céltartalékképzési és a tőkeallokálási összege egyetlen esetben sem haladhatja meg a kölcsön vagy garancia névértékének 50 %-át. Minden egyes művelet esetében kockázatmentesítésre kerül sor.

- Azon feltételek, amelyek mellett a Közösség ellenőrzi az EBB-nek a közösségi hozzájárulással kapcsolatos hitel- és garanciaműveleteit, beleértve az EBB finanszírozási partnerein keresztül végzett műveleteket is.

Az EBB csak olyan műveletekre használhatja fel a közösségi hozzájárulást, amelyeket ezen egyedi program hatálybalépésének időpontja és 2013. december 31. között hagnak jóvá.

A közösségi hozzájárulásból ezen időtartam során keletkező kamatokat és jövedelmeket az EBB évente jelenti a Bizottságnak, a Bizottság pedig tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot. A költségvetési rendelet 18. cikkének (2) bekezdésével összhangban ezeket úgy tekintik, mint a kockázatmentesítési pénzügyi mechanizmushoz rendelt bevételeket, és a költségvetésben feltüntetik azokat.

A keretprogram II. mellékletében említett félidős értékelést követően, a munkaprogram elfogadásakor a Bizottság úgy határozhat, hogy ezen egyedi program „kutatási infrastruktúrák” részébe tartozó bármely egyéb közvetett cselekvés céljára csoportosít át a kockázatmentesítési pénzügyi mechanizmus keretében fel nem használt és így az EBB-től visszakapott bármely összeget. A félidős értékelés magában foglalja a kockázatmentesítési pénzügyi mechanizmus hatásainak külső értékelését is.

A Bizottság szorosan figyelemmel kíséri a közösségi hozzájárulás hatékony felhasználását, beleértve a cselekvés sikeres vonatkozásainak utólagos értékelését is, és rendszeresen jelentést tesz a programbizottságnak. A Bizottság ezen túlmenően a főbb megállapításait rögzíti a kutatási és technológiafejlesztési tevékenységekről szóló éves jelentésében is, amelyet a Szerződés 173. cikke értelmében elküld az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

IV. MELLÉKLET

NEM KÖZÖSSÉGI KUTATÁSI PROGRAMOK KÖZÖS VÉGREHAJTÁSA

Az alábbiakban egy, a nemzeti kutatási programok közös végrehajtására irányuló kezdeményezés tájékoztató jellegű leírása található, amelyre a Szerződés 169. cikke alapján külön határozat vonatkozhat majd. További kezdeményezések a hetedik keretprogram megvalósítása során azonosíthatók és javasolhatók.

E határozat esetében célzott végrehajtási struktúrát, valamint a cselekvés végrehajtását lehetővé tévő szervezeti struktúrát és megfelelő irányító testületeket hoznának létre. A Közösség a II. melléklettel összhangban pénzügyi támogatást biztosíthat a kezdeményezés számára a II. mellékletben említett összegig, és az egyes cselekvések természetének megfelelően megválasztott formában aktívan részt vehet végrehajtásukban.

Az EK-Szerződés 169. cikke szerinti kezdeményezés a kutatást folytató KKV-k javára

A cél egy közös K+F-program elindítása és végrehajtása a kutatást folytató KKV-k javára annak érdekében, hogy javuljon kutatási és innovációs képességük. Az EUREKA-ra építve a K+F-program ösztönözni és támogatni fogja a kutatást folytató KKV-k által irányított transznacionális K+F-projekteket. Ez a kezdeményezés kiegészíti a hetedik keretprogram alapján végzett, a KKV-kat célzó egyéb cselekvéseket.

A Közösség a kezdeményezés számára pénzügyi támogatást biztosít, és a cselekvés szempontjából legmegfelelőbb eszközökkel részt vesz megvalósításában.

V. MELLÉKLET

A 8. CIKK (4) BEKEZDÉSÉVEL ÖSSZHANGBAN A BIZOTTSÁG ÁLTAL NYÚJTANDÓ INFORMÁCIÓK

1. A cselekvésekre vonatkozó, az egyes pályázatok teljes életútjának figyelemmel kísérését lehetővé tevő információk, amelyek különösen az alábbiakra terjednek ki:
 - a benyújtott pályázatok,
 - minden egyes pályázat értékelésének eredményei,
 - támogatási megállapodások,
 - az elvégzett cselekvések.
2. Az egyes pályázati felhívások eredményeire és a cselekvések végrehajtására vonatkozó információk, amelyek különösen az alábbiakra terjednek ki:
 - az egyes felhívások eredménye,
 - a támogatási megállapodásokról folytatott tárgyalások eredménye,
 - a cselekvések végrehajtása, beleértve a kifizetésekkel kapcsolatos adatokat és a cselekvések eredményeit.
3. A program végrehajtására vonatkozó információk, beleértve a keretprogram, az egyedi program és az egyes cselekvések szintjén nyújtandó vonatkozó információkat.

Ezeket az információkat (különösen a pályázatokra, azok értékelésére és a támogatási megállapodásokra vonatkozó információkat) egységes szerkezetű, elektronikusan olvasható és kezelhető formában, az adatok gyors és egyszerű elemzését lehetővé tevő IT-alapú információs és jelentéstételi rendszeren keresztül hozzáférhető módon kell megadni.
